

İlgili Kanun / Madde
854 S. DİŞK/1, 2

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/8000
Karar No. 2026/1068
Tarihi: 10.02.2026

- GEMİADAMI
- DENİZ İŞ YASASININ KAPSAMI
- SONDAJ GEMİLERİNDE İŞ SÖZLEŞMESİYLE ÇALIŞANLARIN DENİZ İŞ YASASI KAPSAMINA GİRDİĞİ
- DENİZ İŞ YASASINDA BOŞLUK BULUNMASI HALİNDE 4857 SAYILI İŞ YASASI HÜKÜMLERİNİN DEĞİL GENEL NİTELİKTE YASA OLAN BORÇLAR YASASININ UYGULANMASI GEREKTİĞİ

ÖZETİ Görüldüğü üzere gemiadamının mutlaka geminin işletilmesi veya teknik sevk ve idaresinde yer alması da şart değildir. Geminin sevk ve idaresinde görev alan gemiadamlarına mürettebat denilmektedir. Kaptan, gemi zabitleri ve yardımcıları, tayfalar ve yardımcı hizmet personeli gemi mürettebatını oluşturan asıl gemiadamlarıdır. Aşçı, garson, doktor ve hemşire gibi gemide çalışan diğer kişiler ise mürettebat niteliği taşımayan gemiadamlarıdır. Bu kimselere gemiadamı sıfatı kazandıran husus iş sözleşmesi ile gemide istihdam edilmiş olmalarıdır. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 01.03.2023 tarihli ve 2022/9-667 Esas, 2023/148 Karar sayılı kararı da bu doğrultudadır.

Söz konusu düzenlemelerden hareketle bir kişiye 854 sayılı Kanun'un uygulanabilmesi için; çalışanın gemiadamı olması, iş sözleşmesi ile çalışması, Türk Bayrağı taşıyan gemide çalışması, çalışılan gemi

tonajının yüz ve daha yukarı olması, bağlı olduğu işverene ait birden fazla gemi söz konusu ise gemilerin toplam tonajlarının yüz ve daha yukarı olması veya işverenin çalıştırdığı gemiadamı sayısının beş veya daha fazla olması gerekir.

Uyuşmazlığın giderilmesine konu kesin nitelikteki Bölge Adliye Mahkemesi kararları incelendiğinde, davacı işçilerin çalıştığı Türk Bayraklı sondaj ve araştırma gemilerinin 854 sayılı Kanun'un 1. maddesinde öngörülen büyüklük ve hacim dâhil gerekli unsurları taşıdığı hususunda ihtilaf bulunmamaktadır. Diğer yandan, sondaj işçisi olarak çalışan işçilerin de aynı Kanun'un 2. maddesi uyarınca bir iş sözleşmesine dayanarak gemide çalışan kimseler olması sebebiyle gemiadamı niteliğini haiz oldukları açıktır. Dolayısıyla uyuşmazlığa konu somut olaylardaki işçilerin 854 sayılı Kanun'a tâbi olduklarını kabul etmek gerekir.

İş hukuku mevzuatında da 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (6098 sayılı Kanun) hükümlerinin genel kanun, 4857 sayılı Kanun ile 854 sayılı Kanun'un ise özel kanun olduğu hususunda tartışma bulunmamaktadır. 854 sayılı Kanun'da boşluk bulunan hâllerde Kanun'da açıkça 4857 sayılı Kanun'a gönderme yapılan hâller dışında 6098 sayılı Kanun'un hizmet sözleşmesine ilişkin hükümlerinin uygulanması gerekmekte olup, 854 sayılı Kanun'da 4857 sayılı Kanun'un iş güvencesine ait 18 ila 21. maddelerine atıf yapılmadığı dikkate alındığında 854 sayılı Kanun'a tâbi olanların 4857 sayılı Kanun'un iş güvencesi hükümlerinden yararlanması mümkün değildir.

I. BAŞVURU

Başvurucu vekili dilekçesinde; müvekkili Şirketin işleteni olduğu denizde doğalgaz sondaj çalışması yapan gemide sondaj işinde çalışan gemiadamlarının 854 sayılı Deniz İş Kanunu'na (854 sayılı Kanun) tâbi olup olmadıkları ve buna bağlı olarak iş güvencesinden yararlanıp yararlanamayacaklarına ilişkin yapılan değerlendirmelerde İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 48. Hukuk Dairesinin 13.02.2025 tarihli ve 2024/2460 Esas, 2025/278 Karar sayılı kararı ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 25.05.2023 tarihli ve 2022/5295

Esas, 2023/2016 Karar sayılı; 25.05.2023 tarihli ve 2022/5294 Esas, 2023/2015 Karar sayılı kararları arasında çelişki bulunduğunu belirterek uyumsuzluğun giderilmesini talep etmiştir.

II. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ HUKUK DAİRELERİ BAŞKANLAR KURULU KARARI

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunun 19.09.2025 tarihli ve 2025/25 Esas, 20205/25 Karar sayılı kararı ile; uyumsuzluğun giderilmesi talebine konu kararlarda davacıların sondaj gemilerinde sondaj işlerinde çalışan işçiler oldukları, kararlarda işçi işveren ilişkisinden kaynaklanan işe iade davası bakımından İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 48. Hukuk Dairesi ile Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin davacıların 854 sayılı Kanun'a tâbi olup olmadıkları ve buna bağlı olarak iş güvencesinden yararlanıp yararlanamayacaklarına ilişkin kesin nitelikteki kabullerinin birbirleriyle çelişkili olduğu; 854 sayılı Kanun'a tâbi olarak çalışanların işe iade davası açmalarının mümkün olmadığı, 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 4/1-(a) hükmüne göre deniz taşıma işleri 854 sayılı Kanun kapsamında yer aldığından bu işlerde çalışanların iş güvencesi hükümlerinden yararlanamayacakları, konunun bu yönüyle önem arz ettiği, zira sondaj gemilerinin faaliyette bulunacakları lokasyona hareketlerinin de taşıma işi olarak değerlendirilemeyeceği; davacıların çalıştıkları gemilerin sondaj ve araştırma gemisi olmaları sebebiyle taşıma değil sondaj işçisi olarak çalıştıkları ve iş güvencesi kapsamında oldukları görüşü ile 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un (5235 sayılı Kanun) 35/3 hükmü uyarınca Yargıtay 9. Hukuk Dairesine başvurulmasına karar verilmiştir.

III. UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARARLAR

A. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 48. Hukuk Dairesinin 13.02.2025 Tarihli ve 2024/2460 Esas, 2025/278 Karar Sayılı Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesince yapılan ilk yargılama sonucunda, toplanan delillere dayanılarak sondaj işçisi olan davacının gemiadamı olduğu ve çalıştığı geminin 854 sayılı Kanun'a tâbi olması nedeniyle ilgili Kanun'da tanımlanmayan iş güvencesi hükümlerinden yararlanmayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesi üzerine Dairece verilen 03.11.2022 tarihli kaldırma kararı sonrasında davanın kabulüne karar verildiği, davalılar vekillerince yapılan istinaf başvurularının incelemesinde; 4857 sayılı Kanun'un 4. maddesine göre kıyılarda veya liman ve iskelelerde gemilerden karaya ve karadan gemilere yapılan yükleme ve boşaltma işlerinde, havacılığın bütün yer tesislerinde yürütülen işlerinde, 854 sayılı Kanun kapsamına girmeyen ve tarım işlerinden sayılmayan, denizlerde çalışan su ürünleri üreticileri ile ilgili işlerde çalışanların 4857 sayılı Kanun kapsamında oldukları; gemiadamı olan ve sondaj gemisinde sondaj işçisi olarak çalışan davacının 854 sayılı

Kanun'un 1. maddesi kapsamında sayılan bir gemide çalışıp çalışmadığının ve yaptığı işin deniz taşıma işi olup olmadığının konu bakımından önem arz ettiği, bu sebeple verilen kaldırma kararı sonrasında İlk Derece Mahkemesince yapılan araştırmada, davacının çalışmış olduğu geminin davalıya ait 51.283 grostonluk bir gemi olduğu, gemi sondaj gemisi olup davacının yapmış olduğu işin taşıma işi olmadığı, davacının gemiadamı belgesinin bulunmasının sonuca etkisinin bulunmadığı, bu durumda davacının 854 sayılı Kanun'a tâbi olarak çalıştığından söz edilmesinin mümkün olmadığı, iş sözleşmesinin aralarında alt işveren asıl işveren ilişkisi bulunan davalılar tarafından geçersiz şekilde feshedildiği, davalıların müştereken ve müteselsilen işe iadenin mali sonuçlarından sorumlu olduklarının kabulünde isabetsizlik bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurularının esastan reddine kesin olarak karar verilmiştir.

B. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 25.05.2023 Tarihli ve 2022/5294 Esas, 2023/2015 Karar; 25.05.2023 Tarihli ve 2022/5295 Esas, 2023/2016 Karar Sayılı Kararları

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararları ile; İlk Derece Mahkemesince, sondaj gemisinde iş sözleşmesiyle çalışan sondaj işçisi davacının gemiadamı olduğu, gemiadamı yeterlilik belgesi bulunduğu, çalıştığı geminin 854 sayılı Kanun'a tâbi olduğu, işe iade davasının 4857 sayılı Kanun kapsamında tanımlanan bir dava türü olup 854 sayılı Kanun'a tâbi olan çalışanların işe iade davası açmalarının mümkün olmadığı, davacının da 854 sayılı Kanun kapsamında gemiadamı olması ve iş güvencesinden yararlanamayacağı gerekçesiyle işe iade davasının reddine karar verilmesi üzerine davacı vekilince istinaf başvurusunda bulunulması üzerine yapılan yargılamada, sondaj gemisinde sondaj işçisi olarak çalışan davacının gemiadamı olduğu, 854 sayılı Kanun'un 1/1 hükmü kapsamında sayılan bir gemide çalıştığı, dolayısıyla davacının 854 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olması nedeniyle iş güvencesi hükümlerinden yararlanamayacağı gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine kesin olarak karar verilmiştir.

IV. GEREKÇE

Uyuşmazlık, sondaj gemilerinde sondaj işçisi olarak çalışan davacıların 854 sayılı Kanun kapsamında olup olmadıkları ve buna bağlı olarak 4857 sayılı Kanun kapsamındaki işçiler için öngörülen iş güvencesinden yararlanıp yararlanamayacaklarına ilişkindir.

1. Uyuşmazlığın esasına yönelik değerlendirmeden önce, Bölge Adliye Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 5235 sayılı Kanun'un 35. maddesine dayanan taleplerle ilgili olarak dosyanın ilgili Daireye gönderilmesine karar verdiği sırada, uyuşmazlığın hangi daire görüşü doğrultusunda veya ne şekilde giderilmesi gerektiğine yönelik görüş bildirip bildiremeyeceği ele alınmalıdır. İlgili hükümde, uyuşmazlığın giderilmesinin gerekçeli olarak istenmesi üzerine bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulunun kendi aralarında toplanacakları ve kendi

görüşlerini de ekleyerek Yargıtaydan bu konuda bir karar verilmesini isteyecekleri düzenlenmiştir. Kanun'daki "kendi görüşleri" ifadesinden anlaşılması gereken husus, başkanlar kurulunun bölge adliye mahkemesi kararları arasında uyumsuzluk bulunup bulunmadığı yönündeki görüşüdür. Uyumsuzluğun giderilmesinin gerekip gerekmediği veya hangi daire kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği yönündeki karar, Yargıtay ilgili hukuk dairesince verilir. Keza ilgili daire uyumsuzluğu mutlaka uyumsuzluk konusu daire kararları çerçevesinde ele alıp gidermek zorunda değildir. Gerektiği takdirde uyumsuzluğun, bölge adliye mahkemesi kararlarında belirtilen gerekçelerden farklı gerekçe ile de giderebilir. Başkanlar Kurulunun uyumsuzluğun hangi bölge adliye mahkemesinin kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği konusunda bir görüş ortaya koyması, ilgili yasal düzenlemeye aykırı olduğu gibi yargısal bir faaliyette bulunulması anlamına geleceğinden yerinde de değildir. Somut olayda İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunca daire kararları arasında uyumsuzluk bulunup bulunmadığının belirlenmesi ile yetinilmesi gerekirken, uyumsuzluğun esasına ilişkin görüş belirtilmesi isabetsiz olup eleştirilmiştir.

2. Uyumsuzluğun giderilmesine konu kesin nitelikteki Bölge Adliye Mahkemesi kararları incelendiğinde; denizde faaliyet gösteren sondaj gemisinde ve sondaj işinde çalışan davacılar ile davalılar arasında kurulan iş ilişkisine 4857 sayılı Kanun'un mu yoksa 854 sayılı Kanun'un mu uygulanması gerektiği hususunda uyumsuzluk bulunduğu anlaşılmaktadır.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 48. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen uyumsuzluğun giderilmesi talebine konu kesin nitelikteki kararında; 4857 sayılı Kanun'un istisnai nitelikteki 4. maddesi hükmü de dikkate alınmak suretiyle geminin sondaj gemisi niteliğinde olduğu ve davacının yapmış olduğu işin taşıma işi olmadığı, bu anlamda davacının gemiadamı belgesinin bulunmasının sonuca etkisinin bulunmadığı gerekçesiyle 854 sayılı Kanun'a tâbi olarak çalıştığından söz edilmesinin mümkün olmadığı kabul edilmiştir. Buna göre ilgili kararda, 854 sayılı Kanun'un kapsamının (Kanun'un 1. maddesindeki diğer şartların varlığı hâlinde) yalnızca taşıma işi ile sınırlı olarak değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen uyumsuzluğun giderilmesi talebine konu kesin nitelikteki kararlarında ise sondaj gemisinde sondaj işçisi olarak çalışan davacıların gemiadamı oldukları, 854 sayılı Kanun'un 1/1 hükmü kapsamında sayılan bir gemide çalışmalarını sebebiyle davacıların 854 sayılı Kanun hükümlerine tâbi oldukları ve iş güvencesi hükümlerinden yararlanamayacakları kabul edilerek Kanun'un kapsama ilişkin 1/1 hükmü yorumlanmak suretiyle sonuca ulaşıldığı görülmektedir.

854 sayılı Kanun'un "Kanun kapsamı" başlıklı 1. maddesi şu şekildedir:

"Bu kanun denizlerde, göllerde ve akarsularda Türk Bayrağını taşıyan ve yüz ve daha yukarı grostonilatoluk gemilerde bir hizmet akti ile çalışan gemiadamları ve bunların işverenleri hakkında uygulanır.

Aynı işverene ait gemilerin grostonilatoları toplamı yüz veya daha fazla olduğu veyahut işverenin çalıştırdığı gemiadamı sayısı 5 veya daha fazla bulunduğu takdirde birinci bent hükmü uygulanır.

Bu kanunun uygulanmasında; sandal, mavna, şat, salapurya gibi olanlar da (gemi) sayılır.

Cumhurbaşkanı, ekonomik ve sosyal gerekler bakımından bu kanun hükümlerini yukardaki bentlerin kapsamı dışında kalan gemilerle gemiadamlarına ve bunların işverenlerine kısmen veya tamamen teşmile yetkilidir.

Yukardaki bentlerde yazılı gemilerin bu kanun kapsamına alınmaları sebebiyle yapılabilecek itirazlar Çalışma Bakanlığı tarafından incelenerek karara bağlanır. Bu itirazlar kanunun uygulanmasını durduramaz."

Buna göre denizlerde, göllerde, akarsularda Türk bayrağını taşıyan ve yüz ve daha yukarı grostonilatoluk gemilerde iş sözleşmesiyle çalışan gemiadamları ve bunların işverenleri hakkında 854 sayılı Kanun'un uygulanacağı belirtilmiştir. Ayrıca maddenin devam eden fıkrasında da gemi, belirtilen tonajda olmasa da aynı işverene ait gemilerin grostinatolarının toplamı yüz veya daha fazla olduğunda ya da işverenin çalıştırdığı gemiadamı sayısı beş veya daha fazla bulunduğu takdirde geminin yine 854 sayılı Kanun kapsamına gireceği hükme bağlanmıştır. Öte yandan 04.07.2008 tarihli ve 30468 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 698 sayılı Kanun Hükmünde Karamame'ye kadar Bakanlar Kuruluna, sonrasında ise Cumhurbaşkanı'na ekonomik ve sosyal koşullar gerekli kılıyorsa kapsam dışında bulunan gemileri Kanun'un uygulama alanına alma yetkisi verilmiştir.

Bu aşamada deniz iş hukukunda işçi kavramına da ayrıca değinmekte yarar vardır.

Deniz iş hukukunda işçi, 854 sayılı Kanun'un 2. maddesine göre gemiadamı olarak ifade edilmektedir.

Söz konusu düzenleme "İşveren, gemiadamı, kaptan ve işveren vekilinin tarifi" başlıklı olup "Bu kanunun uygulanmasında,

A) Gemi sahibine veya kendisinin olmıyan bir gemiyi kendi adına ve hesabına işleten kimseye "işveren" denir.

B) Bir hizmet aktine dayanarak gemide çalışan kaptan, zabıt ve tayfalarla diğer kimselere "gemiadamı" denir.

C) Gemiyi sevk ve idare eden kimseye veya zorunlu sebeplerle görevi başında bulunmaması hâlinde ona vekalet eden kimseye "kaptan" denir.

Ç) Kaptan veya işveren adına ve hesabına harekete yetkili olan kimseye 'işveren vekili' denir.

İşveren vekilinin bu sıfatla gemiadamlarına karşı muamele ve taahhütlerinden doğrudan doğruya işveren sorumludur." şeklindedir.

Görüldüğü üzere gemiadamının mutlaka geminin işletilmesi veya teknik sevk ve idaresinde yer alması da şart değildir. Geminin sevk ve idaresinde görev alan gemiadamlarına mürettebat denilmektedir. Kaptan, gemi zabıtları ve yardımcıları,

tayfalar ve yardımcı hizmet personeli gemi mürettebatını oluşturan asıl gemiadamlarıdır. Aşçı, garson, doktor ve hemşire gibi gemide çalışan diğer kimseler ise mürettebat niteliği taşımayan gemiadamlarıdır. Bu kimselere gemiadamı sıfatı kazandıran husus iş sözleşmesi ile gemide istihdam edilmiş olmalarıdır. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 01.03.2023 tarihli ve 2022/9-667 Esas, 2023/148 Karar sayılı kararı da bu doğrultudadır.

Söz konusu düzenlemelerden hareketle bir kişiye 854 sayılı Kanun'un uygulanabilmesi için; çalışanın gemiadamı olması, iş sözleşmesi ile çalışması, Türk Bayrağı taşıyan gemide çalışması, çalışılan gemi tonajının yüz ve daha yukarı olması, bağlı olduğu işverene ait birden fazla gemi söz konusu ise gemilerin toplam tonajlarının yüz ve daha yukarı olması veya işverenin çalıştırdığı gemiadamı sayısının beş veya daha fazla olması gerekir.

Diğer yandan, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 48. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında değinildiği üzere 4857 sayılı Kanun'un istisnai nitelikte 4. maddesi ile 854 sayılı Kanun'un 1. maddesi arasındaki ilişkinin de ortaya konulması da uyuşmazlığın giderilmesine konu somut olaylar bakımından önem arz etmektedir.

4857 sayılı Kanun'un "İstisnalar" kenar başlıklı 4. maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Aşağıda belirtilen işlerde ve iş ilişkilerinde bu Kanun hükümleri uygulanmaz;

a) Deniz ve hava taşıma işlerinde,

...Şu kadar ki;

a) Kıyılarda veya liman ve iskelelerde gemilerden karaya ve karadan gemilere yapılan yükleme ve boşaltma işleri,

...

f) Deniz İş Kanunu kapsamına girmeyen ve tarım işlerinden sayılmayan, denizlerde çalışan su ürünleri üreticileri ile ilgili işler,

Bu Kanun hükümlerine tabidir."

Söz konusu hüküm, istisnanın istisnasına da yer vermiştir. Deniz taşıma işi 4857 sayılı Kanun kapsamında bırakılmış iken taşıma işinde taşıyanın ifa yardımcısı olarak kullandığı yükleme ve boşaltma işleri 4857 sayılı Kanun kapsamına dâhil edilmişlerdir. Dolayısıyla deniz taşıma işlerini 4857 sayılı Kanun'un kapsamı dışında bırakan söz konusu hükümden hareketle deniz taşıma dışındaki tüm deniz işlerinin 4857 sayılı Kanun kapsamında olduğunu kabul etmenin hukuki temeli bulunmadığı gibi böyle bir kabul, 854 sayılı Kanun'un "Kanun kapsamı" başlıklı 1. maddesine de aykırılık teşkil etmektedir.

4857 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan istisnanın istisnasına dair düzenlemenin dar yorumlanması suretiyle yalnızca kıyılarda veya liman ve iskelelerde gemilerden karaya ve karadan gemilere yapılan yükleme ve boşaltma işleri ile 854 sayılı Kanun kapsamına girmeyen ve tarım işlerinden sayılmayan,

denizlerde çalışan su ürünleri üreticileri ile ilgili işlere 4857 sayılı Kanun hükümlerini uygulamak gerekir (Can Tuncay, 931 sayılı İş Kanununun Uygulama Alanı, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1968, Cilt: 34, Sayı: 1-4, s.403).

854 sayılı Kanun'un 1. maddesi kendi uygulama alanını belirlemiş olup yalnızca ticari değil, şartları taşıyan tüm gemilerdeki iş ilişkilerini bu kapsama dâhil etmiştir. Nitekim ticaret amacı gütmeyen özel yat veya kotra gibi gemiler ile deniz araçlarının da Kanun'un kapsamında sayılması gerekmektedir. Bundan başka spora, eğitim ve öğretime tahsis edilen gemilere de 854 sayılı Kanun uygulanacaktır (Ünal Narmanlıoğlu, Ankara, Yeniden Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı, 1994, s.80).

Sonuç olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 01.03.2023 tarihli ve 2022/9-667 Esas, 2023/148 Karar sayılı kararında da belirtildiği üzere, 4857 sayılı Kanun sadece deniz taşıma işini kapsamı dışında bırakmış olmakla; deniz taşıma işi dışında kalan ancak deniz işi niteliği taşıyan bir işin söz konusu olduğu durumlarda, ilke olarak bu işin 854 sayılı Kanun kapsamına girip girmediğinin yukarıda öngörülen kurallar çerçevesinde belirlenmesi gerekir.

Uyuşmazlığın giderilmesine konu kesin nitelikteki Bölge Adliye Mahkemesi kararları incelendiğinde, davacı işçilerin çalıştığı Türk Bayraklı sondaj ve araştırma gemilerinin 854 sayılı Kanun'un 1. maddesinde öngörülen büyüklük ve hacim dâhil gerekli unsurları taşıdığı hususunda ihtilaf bulunmamaktadır. Diğer yandan, sondaj işçisi olarak çalışan işçilerin de aynı Kanun'un 2. maddesi uyarınca bir iş sözleşmesine dayanarak gemide çalışan kişiler olması sebebiyle gemiadamı niteliğini haiz oldukları açıktır. Dolayısıyla uyuşmazlığa konu somut olaylardaki işçilerin 854 sayılı Kanun'a tâbi olduklarını kabul etmek gerekir.

İş hukuku mevzuatında da 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (6098 sayılı Kanun) hükümlerinin genel kanun, 4857 sayılı Kanun ile 854 sayılı Kanun'un ise özel kanun olduğu hususunda tartışma bulunmamaktadır. 854 sayılı Kanun'da boşluk bulunan hâllerde Kanun'da açıkça 4857 sayılı Kanun'a gönderme yapılan hâller dışında 6098 sayılı Kanun'un hizmet sözleşmesine ilişkin hükümlerinin uygulanması gerekmekte olup, 854 sayılı Kanun'da 4857 sayılı Kanun'un iş güvencesine ait 18 ila 21. maddelerine atıf yapılmadığı dikkate alındığında 854 sayılı Kanun'a tâbi olanların 4857 sayılı Kanun'un iş güvencesi hükümlerinden yararlanması mümkün değildir.

Yapılan açıklamalara göre başvuru konusu Bölge Adliye Mahkemesi kararları arasındaki uyuşmazlığın, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 25.05.2023 tarihli ve 2022/5294 Esas, 2023/2015 Karar; 25.05.2023 tarihli ve 2022/5295 Esas, 2023/2016 Karar sayılı kararları doğrultusunda giderilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

V. KARAR

1. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulu tarafından iletilen, sondaj ve araştırma gemilerinde sonda işinde çalışan işçilerin

4857 sayılı Kanun'un iş güvencesi hükümlerinden yararlanıp yararlanamayacaklarına ilişkin uyuşmazlığın; söz konusu işçilerin 854 sayılı Kanun'a tâbi olmaları nedeniyle iş güvencesi hükümlerinden yararlanamayacaklarına ilişkin Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 25.05.2023 Tarihli ve 2022/5294 Esas, 2023/2015 Karar; 25.05.2023 Tarihli ve 2022/5295 Esas, 2023/2016 Karar Sayılı kararları doğrultusunda giderilmesine;

2. Dosyanın İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kuruluna gönderilmesine,

3. Karardan bir örneğin Bölge Adliye Mahkemelerinin hukuk dairelerine bildirilmesi için Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğine gönderilmesine, 10.02.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.